

Yard. Doç. Dr. ASLAN DELİCE

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku

Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

ANGLO-SAKSON ÖRNEKLER IŞIĞINDA SİYASAL PARTİ ve SEÇİM YASALARI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm Demokrasi

I. DEVLET VE DEMOKRASİ İLİŞKİSİ	8
II. DOĞRUDAN DEMOKRASİ ÖRNEĞİ OLARAK ATİNA.....	12
III. ULUSLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA DEMOKRASİ.....	15
IV. ULUSAL ÖLÇEKTE DEMOKRASİ	18
V. BİR YANILSAMA OLARAK DEMOKRASİ.....	20
VI. BİÇİMSEL KARAR ALMA SÜRECİ OLARAK DEMOKRASİ.....	23
VII. PARLAMENTER SİSTEM.....	26
VIII. TEMSİL.....	30
A. Temsil Türleri	33
1. Varoluşsal Temsil	33
2. Vekâlet	34

3. Siyasal/Serbest Temsil.....	35
B. Temsilci: Halkın Hizmetçisi/Seçilmiş Efendi İkilemi	36

İkinci Bölüm

Siyasi Partiler

I. SİYASİ PARTİLERİN TEMEL İŞLEVLERİ.....	45
II. ÖZEL HUKUK/KAMU HUKUKU AYRIMINDA SİYASİ PARTİLER.....	50
III. SİYASİ PARTİ TÜRLERİ.....	58
A. Nitelik ve İşlevlerine Göre Parti Türleri.....	58
1. Patron Partileri	58
2. İdeoloji Partileri.....	61
B. Nicelik Ölçütüne Göre Parti Türleri.....	62
1. Büyük Parti.....	62
2. Küçük Parti	62
3. Yeni Parti.....	62
IV. SEÇİMLER.....	63
A. Aday ve Partilerin Kaynak Oluşturması.....	64
B. Ön Seçimler	67
1. Açık Ön Seçim	71
2. Kapalı Ön Seçimler	72
3. Örtülü Ön Seçimler/Blanket Primary.....	72
4. Caucuses	73

Üçüncü Bölüm

Siyasi Partilerin Finansmanı

I. TEMEL İLKELER	75
A. Yasalar Sade Şeffaf ve Anlaşılır Olmalıdır	78

B. Siyasi Partiler ve Adaylar Kısmen Özel Bütçelerle Finanse Edilmelidir	79
1. Üyelik Aidatı	79
2. Ticari İşletmeler	80
C. Devletler Siyasi Partilere ve Adaylara Yapılan Bağışların Miktarını Sınırlamalıdır	82
1. Bağış	84
2. Bağış Kapsamı Dışında Kalanlar.....	84
3. Özel Bağışların Sınırlanması.....	85
a. ABD.....	86
b. Türkiye.....	89
D. Tamamen Yasaklanabilen veya Sıkı Kurallara Tabi Kılınan Bağış Türleri	90
1. Şirket Bağışları	90
2. Kamu veya Yarı Kamu Nitelikli Kurumların Bağışları.....	92
3. Sendika Bağışları.....	93
4. İsimsiz Bağışlar.....	95
5. Yabancı Bağışlar	97
II. HARCAMA SINIRLARI.....	100
III. Tarihçe.....	101
A. Harcama Kalemleri	106
1. ABD.....	108
2. İngiltere	108
3. Kanada.....	110
4. Yeni Zelanda.....	110
5. Japonya	111
6. İtalya.....	111
7. Diğer Avrupa Ülkeleri.....	111
8. Türkiye	112
IV. ÜÇÜNCÜ TARAFLAR VE BASKI GRUPLARI	113
V. HAZİNE YARDIMLARININ GEREKÇELERİ	119

A. Eleştiriler.....	121
B. Siyasi Rekabetin Adil Olması	122
C. Paranın Rolünün Sınırlanması	122
VI. SEÇİM YARDIMLARI.....	123
A. Hazine Yardımlarının Tahsis Edilmesindeki Ölçütler	124
B. Yardımı Eşiği.....	124
C. Doğrudan Hazine Yardımları	126
D. Parlamento Gruplarına Yardımlar	131
1. İngiltere	131
a. Short Money	132
b. Cranborne Money	133
2. Avustralya	133
3. Yeni Zelanda.....	133
E. Dolaylı Yardımlar.....	134
1. Ücretsiz Yayın Desteği.....	135
2. Vergi Teşvikleri.....	138
3. Parti Vergileri.....	140
4. Dolaylı Yardımlarda Türkiye	142
a. Yayın Desteği.....	142
b. İlan ve Afişler İçin Yer Gösterme	147
VII. DEVLET YARDIMLARININ AZAMI HADDİ	148
VIII. ŞEFFAFLIĞI TEMİN EDECEK DÜZENLEMELERDE BULUNMASI GEREKEN NİTELİKLER.....	149
A. Siyasi Partilere Bağış Yapan Kişilerin Kimliklerinin Saklı Tutulması.....	152
1. Nakdi Bağışlar	152
2. Kimlik Açıklama Eşiği.....	153
3. Türkiye’de Siyasi Partilerin Mali Denetimi	155
B. Bağlı Dernek, Vakıf ve Araştırma Enstitüleri.....	156
C. Bağımsız Kurullar.....	157
IX. SİYASAL SUÇLAR	159

A. Rüşvet, Baskı ve Tehditle Oy Temin Etme	159
B. Yabancılardan Bağış Kabul Edenler	161
C. Yayın Yasağı.....	162
D. Gizlilik.....	162
E. Posta ya da Vekil Aracılığıyla Oy Kullanma.....	163
F. Birden Fazla Oy Kullanma	163
G. Siyasal Özgürlüklere Müdahale.....	164
H. İzin Verme Yükümlülüğü.....	164
I. Seçim Pusulası veya Aday Evrakının Tahribi/Tahrifi Suçları	165
J. Dilekçenin Geri Çekilmesi.....	165
K. Ayrımcılık Suçları	166
L. Nüfuz ve Yetkinin Kötüye Kullanılması	166
M. Atanma Sözü	167
N. İsimlerin İfşa Edilmesi.....	168
O. Başkası Adına Bağış.....	168
P. Harcama Sınırlarının Aşılması.....	169
Q. Hazine Yardımlarının Başka Yerlere Harcanması	170
R. Yanlış Beyan	171
S. Pankart ve Afiş Asma.....	171
T. Türkiye’de Seçim Suçları	172
X. DEVLETLER FİNANSMANA İLİŞKİN KURALLARIN İHLALİ HALİNDE ETKİN CAYDIRICI VE ORANTILI YAPTIRIMLAR TATBİK ETMELİDİR.....	175
A. Yasa Dışı Finansmana Uygulanacak Yaptırımlar	175
B. Sorumluluk.....	176
SONUÇ	177
KAYNAKÇA	193
KAVRAM DİZİNİ.....	207